

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

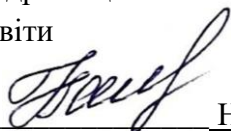

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Нейропсихологія в логопедичній практиці
підготовки здобувачів бакалаврського рівня
денної та заочної форм здобуття освіти
освітньо-професійна програма Логопедія
спеціалізації / предметної спеціальності 016.01 Логопедія
спеціальності 016 Спеціальна освіта
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

ВИКЛАДАЧ: Апухтіна В.В., доктор філософії, ст. викладач кафедри соціальної педагогіки та спеціальної освіти

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри **соціальної педагогіки**
та спеціальної освіти

Протокол № 1 від “28” серпня 2024 р.
Завідувач кафедри соціальної педагогіки та
спеціальної освіти

_____
(підпис)   (ініціали, прізвище) **Н.В. Заверико**

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

_____
(підпис)   (ініціали, прізвище) **Соловійова Т.Г.**

2024 рік

Зв'язок з викладачем (викладачами):

E-mail: va46cible@gmail.com

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9113>

Телефон: +380663570017

Інші засоби зв'язку: Viber, Telegram

Кафедра: соціальної педагогіки та спеціальної освіти, 8 корпус, ауд. 219

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є: забезпечити підготовку фахівців спеціальної освіти, здатних надавати ефективну логопедичну допомогу, засновану на сучасних наукових і методологічних підходах нейропсихології. Це передбачає формування компетенцій у сфері діагностики та корекційно-розвивальної роботи, зокрема володіння методиками та технологіями їх впровадження в практику логопеда для роботи з особами різних вікових груп, що мають мовленнєві труднощі різного ступеня.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	8-й	8-й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	20 год.	4 год.
Семінарські / Практичні / Лабораторні заняття	20 год.	4 год.
Самостійна робота	50 год.	82 год.
Консультації	<i>Згідно з графіком консультацій</i>	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9113	

2. Методи, форми навчання та оцінювання

Методи навчання	Форми і методи оцінювання
Лекційні методи: Словесні методи: Включають лекції-пояснення, лекції-дискусії, лекції-презентації, що допомагають студентам отримати теоретичні знання, а також брати участь в	Поточний контроль: Групові завдання з використанням Zoom Breakout Rooms та методики "Think-Pair-Share".

<p>обговоренні та аналізі ключових концепцій нейропсихології.</p> <p>Наочні методи: Використання візуальних матеріалів, таких як презентації, схеми, графіки, що підсилюють розуміння складних теоретичних аспектів.</p> <p>Діалогічні методи: Інтерактивні заняття, інтелектуальні розминки, заняття з елементами тренінгу сприяють активному залученню студентів до навчального процесу.</p> <p>Практичні заняття:</p> <p>Інтерактивні методи: Робота в парах та малих групах, що сприяє розвитку навичок командної роботи та дозволяє студентам застосувати отримані знання на практиці.</p> <p>Практичні завдання: Виконання завдань, що моделюють реальні клінічні випадки, створення та обговорення планів корекційно-розвивальної роботи.</p> <p>Самостійна робота:</p> <p>Дослідницькі методи: Студенти самостійно виконують пошукову роботу, готують презентації та аналітичні матеріали, що сприяє розвитку навичок критичного мислення.</p> <p>Метод кейсів: Робота з реальними або змодельованими випадками, аналіз ситуацій та прийняття рішень щодо корекційних заходів.</p> <p>Консультаційні методи:</p> <p>Індивідуальні та групові консультації: Викладачі надають допомогу студентам під час виконання самостійної роботи, підготовки до поточного та підсумкового контролю, а також у процесі розв'язання практичних завдань.</p>	<p>Оцінка якості аналізу та розуміння матеріалу, активності у груповій роботі, якості презентації.</p> <p>Заповнення таблиць з функціями ділянок мозку, змістовими компонентами концепцій про структурно-функціональні блоки мозку, функціональними порушеннями при ураженнях структур мозку, та синдромами несформованості та порушень ВПФ у дітей та дорослих</p> <p>Онлайн-симуляції з аналізом клінічних випадків, проведенням нейропсихологічних досліджень.</p> <p>Самостійна робота:</p> <p>Виконання завдань з аналізу нейропсихологічних обстежень та складання протоколів діагностики.</p> <p>Розробка планів занять з елементами нейрокорекції для дітей та дорослих.</p> <p>Підготовка висновків за результатами проведених нейропсихологічних обстежень.</p> <p>Підсумковий контроль:</p> <p>Залік, що передбачає теоретичне завдання (тестування за питання курсу) та практичне завдання (захист практичного портфоліо нейропсихологічної діагностики та корекції порушень мовлення.)</p>
<p>Компетентності</p> <p>СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.</p> <p>СК-4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з порушеннями мовленнєвого розвитку, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.</p> <p>СК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.</p> <p>Результати навчання</p> <p>РН-12. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дитини з особливими освітніми потребами, зокрема з порушеннями мовленнєвого розвитку.</p> <p>РН-19. Володіти основними принципами, правилами, прийомами і формами суб'єкт-суб'єктної комунікації.</p> <p>РН-20. Застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.</p>	

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи практичної нейропсихології

Тема 1. Нейропсихологія як наукова дисципліна

Нейропсихологія та її розділи. Витоки нейропсихології. Нейролінгвістика. Мовленнєва функція та її місце в структурі психіки. Складові частини мовленнєвих актів.

Тема 2. Неврологічний базис мовлення

Роль відділів мозку в організації мовлення. Роль великих півкуль мозку в мовленнєвому акті. Роль підкіркових структур у мовленні. Роль полів кори головного мозку в породженні мовлення. Провідникові шляхи мозку. Неврологічна база мовлення за Миколою Олександровичем Бернштейном.

Тема 3. Нейропсихологія та нейролінгвістика розвитку мовлення

Нейропсихологічний та лінгвістичний підхід до розвитку мовлення. Етапи розвитку мовлення: розвиток імпресивного мовлення, розвиток експресивного мовлення, опанування мовленнєвих навичок.

Змістовий модуль 2. Нейропсихологія порушень мовлення

Тема 4. Порушення опанування мовлення

Порушення мовлення у дітей, класифікація порушень мовлення. Дизатрія. Алалії, нейролінгвістична концепція. Дислексії. Дисграфії. Заїкання. Особливості мовлення при порушенні психо-мовленнєвого розвитку, розладах аутистичного спектру та дитячих неврозах. Особливості опанування мовлення при білінгвізмі.

Тема 5. Розпад мовлення

Афазія та її форми. Історія вивчення афазій. Нейролінгвістична класифікація афазій. Причини порушення мовлення у дорослих. Особливості мовлення при психічних захворюваннях та деменції.

Змістовий модуль 3. Нейропсихологічна діагностика порушень мовлення

Тема 6. Принципи та зміст нейропсихологічної діагностики.

Принципи нейропсихологічної діагностики. Зміст нейропсихологічної діагностики.

Тема 7. Методи нейропсихологічної діагностики

Скринінгові та поглиблені методики нейропсихологічної діагностики. Якісна інтерпретація і кількісна оцінка результатів нейропсихологічного обстеження. Аналіз порушень емоційно-особистісної сфери та свідомості при локальних ураженнях мозку. Схема нейропсихологічного заключення.

Змістовий модуль 4. Нейропсихологічна корекція порушень мовлення у дітей та дорослих

Тема 8. Нейропсихологічна корекція порушень мовлення у дітей

Загальні тенденції корекційного навчання. Нейропсихологічна корекція при алалії: основні тенденції корекції мовлення при алалії, нейрокорекція при агностичних формах алалії, нейрокорекція при мовних імпресивних формах алалії. Нейропсихологічна корекція при дислалії. Нейропсихологічна корекція при дислексії та дисграфії. Нейропсихологічна корекція при заїканні. Нейропсихологічна корекція при затримці мовленнєвого розвитку. Види та напрямки корекційно-розвиваючої роботи з дітьми. Алгоритм розробки нейропсихологічної реабілітаційної програми.

Тема 9. Нейропсихологічна корекція порушень мовлення у дорослих

Загальні тенденції відновлювального навчання. Нейропсихологічна специфіка відновлювального навчання при різних порушеннях мовлення у дорослих. Нейрореабілітація когнітивних порушень у дорослих.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
Лекція 1	Тема 1. Нейропсихологія як наукова дисципліна Нейропсихологія та її розділи. Витоки нейропсихології. Нейролінгвістика. Мовленнєва функція та її місце в структурі психіки. Складові частини мовленнєвих актів.	2	1	<i>Тиждень 1</i>
Практичне заняття 1	Практичне заняття 1 Аналіз структури мовленнєвих актів, визначення зв'язку між психічними функціями та мовленням.	2		<i>Тиждень 1</i>
Лекція 2	Тема 2. Неврологічний базис мовлення Роль відділів мозку в організації мовлення. Роль великих півкуль мозку в мовленнєвому акті.	2	1	<i>Тиждень 2</i>
Практичне заняття 2	Практичне заняття 2 Дослідження ролі окремих відділів мозку у формуванні мовлення через аналіз випадків.	2		<i>Тиждень 2</i>

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

Лекція 3	Тема 3. Нейропсихологія та нейролінгвістика розвитку мовлення Етапи розвитку мовлення: імпресивне та експресивне мовлення.	2	1	<i>Тиждень 3</i>
Практичне заняття 3	Практичне заняття 3 Вивчення етапів розвитку мовлення через практичні кейси.	2		<i>Тиждень 3</i>
Лекція 4	Тема 4. Порушення опанування мовлення Класифікація порушень мовлення: дизартрія, алалія, дислексія, дисграфія, заїкання.	2	1	<i>Тиждень 4</i>
Практичне заняття 4	Практичне заняття 4 Проведення аналізу випадків дітей з різними порушеннями мовлення.	2		<i>Тиждень 4</i>
Лекція 5	Тема 5. Розпад мовлення Афазія та її форми. Нейролінгвістична класифікація афазій. Причини порушення мовлення у дорослих.	2		<i>Тиждень 5</i>
Практичне заняття 5	Практичне заняття 5 Дослідження афазій через аналіз клінічних прикладів.	2	1	<i>Тиждень 5</i>
Лекція 6	Тема 6. Принципи та зміст нейропсихологічної діагностики Принципи нейропсихологічної діагностики.	2		<i>Тиждень 6</i>
Практичне заняття 6	Практичне заняття 6 Розробка схеми діагностичного інструментарію для різних видів порушень мовлення.	2	1	<i>Тиждень 6</i>
Лекція 7	Тема 7. Методи нейропсихологічної діагностики Скринінгові та поглиблені методики нейропсихологічної діагностики.	2		<i>Тиждень 7</i>
Практичне заняття 7	Практичне заняття 7 Використання скринінгових методик для виявлення порушень мовлення.	2	1	<i>Тиждень 7</i>
Лекція 8	Тема 8. Нейропсихологічна корекція порушень мовлення у дітей Основні методики та алгоритми нейропсихологічної корекції порушень мовлення у дітей.	2		<i>Тиждень 8</i>
Практичне заняття 8	Практичне заняття 8 Розробка корекційної програми для дітей з різними порушеннями мовленнєвого розвитку.	2	1	<i>Тиждень 8</i>
Лекція 9	Тема 9. Нейропсихологічна корекція порушень мовлення у дорослих Відновлення когнітивних функцій при порушеннях мовлення.	2		<i>Тиждень 9</i>
Практичне заняття 9	Практичне заняття 9 Розробка реабілітаційного плану для дорослих із афазією або деменцією.	2	1	<i>Тиждень 9</i>
Лекція 10	Тема 10. Підсумкове заняття з інтеграції знань Аналіз результатів навчання, інтеграція теорії та практики.	2		<i>Тиждень 10</i>
Практичне заняття 10	Практичне заняття 10 Проведення комплексної діагностики та розробка корекційної програми за результатами курсу.	2	1	<i>Тиждень 10</i>

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид поточного контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Практичне заняття 1	Створення візуальної інфографіки на тему "Нейропсихологія та її розділи".	Створення візуальної інфографіки на тему "Нейропсихологія та її розділи". Використати сучасні онлайн-інструменти (Canva, Figma) для створення інфографіки, яка відображає основні аспекти теми.	Критерії оцінювання: <ul style="list-style-type: none"> Змістовність та правильність інформації (2 бали). Креативність дизайну (2 бали). Зрозумілість для цільової аудиторії (2 бали). 	6
Практичне заняття 2	Дослідження та створення інтерактивної карти мозку.	На основі лекції створити карту мозку з інтерактивними позначками (можна використовувати MindMeister або Miro), що показує роль відділів мозку у мовленні.	Критерії оцінювання: <ul style="list-style-type: none"> Відображення ключових елементів (2 бали). Інтерактивність та зручність у користуванні (2 бали). Якість візуалізації (2 бали). 	6
Практичне заняття 3	Розробка чекліста розвитку мовлення для батьків.	Створити зручний чекліст (таблиця, карта) для оцінки етапів розвитку мовлення дитини у віці від 0 до 6 років.	Критерії оцінювання: <ul style="list-style-type: none"> Повнота та точність інформації (2 бали). Практичність для використання (2 бали). Оригінальність оформлення (2 бали). 	6
Практичне заняття 4	Створення відео-кейсу.	Записати коротке відео (2–3 хвилини), де студент описує один із типів порушень мовлення (на вибір студента), його причини та наявні підходи до нейропсихологічної корекції.	Критерії оцінювання: <ul style="list-style-type: none"> Глибина аналізу порушення (2 бали). Чіткість і структура викладення (2 бали). Якість презентації (2 бали). 	6
Практичне заняття 5	Розбір клінічного випадку (онлайн-сценарій).	Використовуючи наданий сценарій, скласти план нейропсихологічного обстеження пацієнта з афазією та запропонувати рекомендації.	Критерії оцінювання: <ul style="list-style-type: none"> Логічність та послідовність обстеження (2 бали). Реалістичність рекомендацій (2 бали). Аргументація рішень (2 бали). 	6
Практичне заняття 6	Створення схеми алгоритму діагностики.	На основі лекції побудувати алгоритм діагностики мовленнєвих порушень у дітей, що включає основні етапи та методики.	Критерії оцінювання: <ul style="list-style-type: none"> Вичерпність алгоритму (2 бали). Логічність структури (2 бали). Зрозумілість подання (2 бали). 	6
Практичне заняття 7	Тестування діагностичної методики.	Провести тестування умовного клієнта (згідно з наданим сценарієм) за скринінговою методикою, оформити короткий звіт із висновками.	Критерії оцінювання: <ul style="list-style-type: none"> Точність виконання тесту (2 бали). Аргументованість висновків (2 бали). Якість оформлення 	6

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

			звіту (2 бали).	
Практичне заняття 8	Розробка корекційної гри для дітей.	Створити гру, яка допомагає дітям (вік та порушення мовленнєвого розвитку на вибір студента) покращувати мовленнєві навички (використати матеріали чи онлайн-інструменти).	Критерії оцінювання: • Відповідність гри цільовій аудиторії (2 бали). • Креативність ігрових механік (2 бали). • Практична цінність (2 бали).	6
Практичне заняття 9	Розробка плану реабілітації.	Скласти план нейропсихологічної реабілітації для дорослих пацієнтів із когнітивними порушеннями, включаючи конкретні вправи та завдання.	Критерії оцінювання: • Вичерпність плану (2 бали). • Практичність та реалістичність (2 бали). • Інноваційність підходів (2 бали).	6
Практичне заняття 10	Презентація інтегрованого проекту.	Розробити та представити комплексну діагностичну й корекційну програму на основі одного з вивчених випадків.	Критерії оцінювання: • Комплексність та логічність програми (2 бали). • Якість презентації (2 бали). • Аргументованість вибраних методів (2 бали).	6
Усього поточний контроль	11			60
Підсумковий контроль				
Залік	Теоретичне завдання: тестування	Питання для підготовки надані на сторінці курсу в Мудл.	Тестування передбачає надання відповідей на 40 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 0,5 балів	20
	Практичне завдання: підготовка індивідуального проекту	Зміст, вимоги до оформлення: Перелік тем для інд.проекту наведений на сторінці курсу в Мудл. Вимоги до оформлення індивідуальних проєктів: Структура роботи: Титульна сторінка: назва проєкту, автор, науковий керівник, дата. Зміст: перелік розділів із вказанням сторінок. Вступ: актуальність теми, мета, завдання проєкту. Основна частина: детальний опис розробки програми або методики (план, етапи, методи, інструменти). Практична частина: приклади, результати застосування, ефективність. Висновки: підсумки	Відповідність темі та меті (3 бали) Глибина дослідження (4 бали) Оригінальність та інноваційність (3 бали) Практична значущість (4 бали) Якість оформлення (3 бали) Презентація та захист проєкту (3 бали)	20

		<p>роботи, досягнення мети, рекомендації. Список використаних джерел: оформлення за ДСТУ. Додатки (за необхідності): таблиці, схеми, матеріали. Обсяг роботи:</p> <p>10-15 сторінок друкованого тексту (без урахування додатків). Шрифт: Times New Roman, розмір – 12, міжрядковий інтервал – 1,5. Форматування:</p> <p>Поля: верхнє, нижнє, ліве – 2 см; праве – 1,5 см. Нумерація сторінок – внизу по центру, починаючи з другої сторінки. Всі розділи та підрозділи повинні бути чітко виділені заголовками. Оформлення ілюстративних матеріалів:</p> <p>Таблиці, графіки, схеми – повинні мати заголовки та бути пронумеровані. Всі ілюстративні матеріали повинні бути посиланнями на текст. Додаткові вимоги:</p> <p>Використання щонайменше 5 наукових джерел (книги, статті, дослідження). Обґрунтування вибору методів та підходів, опис їхньої ефективності. Оригінальність та креативність у розробці матеріалів. Термін подання:</p> <p>Проект повинен бути поданий на перевірку не пізніше 2 тижнів до захисту.</p>		
Усього підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національного шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)		
E	60 – 69 (достатньо)	3 (задовільно)	
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна:

1. Анатомія та фізіологія дитини: навч. посібник / Чернівецький націон. ун-т ім. Ю.Федьковича / Г.І. Мардар (уклад.). Чернівці: Рута, 2002. 176 с.
2. Галецька І.І. Основи нейропсихології. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2003. 317 с.
3. Князев В., Рубель Н. Альбом для нейропсихологічного обстеження дітей та підлітків. Київ, 2019. 246 с.
4. Чабан О. С., Гуменюк М.М., Вербенко В.А. Нейропсихологія. Тернопіль: ТДМУ «Укрмедкнига», 2008. 92 с.
5. Luria A.R. The Working Brain: An Introduction To Neuropsychology. Basic Books. 400p.

Додаткова:

1. Годдард Блайт Саллі Оцінка нейромоторної готовності до навчання. Діагностичні тести рівня розвитку від ІНФП та шкільна корекційна програма. Харків: Вид-во «Ранок», 2023. 96 с.
2. Дегтяренко Т.В., Павлова Н.В. Актуальність міждисциплінарного та нейропсихологічного підходів до діагностики тяжких порушень мовлення у дітей раннього віку. Наука і освіта. 2016. № 8. С. 30-37.
3. Кобинець Я. Не хоче чи не може? Нейропсихологія для молодшої школи. Інтернет-видання «Освіта. UA». 2021. URL: <https://osvita.ua/school/method/85217/>
4. Лопатинська Н. Нейростимуляційні технології у логопедичній практиці з дітьми дошкільного віку з тяжкими порушеннями мовлення International Journal of Innovative Technologies in Social Science. 2020. (3(24)). С. 3-11.
5. Макаруч М. Ю., Куценко Т. В., Кравченко В. І., Данилов С. А. Психофізіологія: навчальний посібник. Київ: ООО «Інтерсервіс», 2011. 329 с.
6. Маруненко І. М., Неведомська Є.О., Волковська Г.І. Анатомія, фізіологія, еволюція нервової системи: навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2013. 184 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/86920807.pdf>
7. Нагорна О.Б. Особливості корекційно-виховної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами: навчально-методичний посібник. Рівне, 2016. 141 с.
8. Неттер Ф. Атлас анатомії людини. Київ: ВСВ «Медицина», 2020. 736 с.
9. Пашковський В.М. Нейропсихологія: навч. посіб. для студ. вищ. мед. закл. Освіти IV рівня акредитації, які навч. за спец. 7.110110 "Медична психологія". Чернівці : БДМУ, 2008. 212 с. 23
10. Свааб Д.Ф. Наш творчий мозок. Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2019. 463 с.
11. Сігел Д., Брайсон Т. Секрети мозку. 12 стратегій розвитку дитини. Київ : Наш формат, 2017. 192с.
12. Шеремет М. К., Процюк Р. Г. Функціональна асиметрія головного мозку. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія: Соціально-педагогічна. 2012. Вип. 19 (1). С. 292-301. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkr_sp_2012_19%281%29__34
13. Шеремет М. К., Коломієць Ю. В. Нейропсихологічні засади формування мовлення у дітей із ТПМ. Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. 2012. Вип. 3. С. 384-393.
14. Petrides M. Neuroanatomy of language regions of the human brain. Language in our brain: the origins of a uniquely human capacity / Angela D. Friederici ; foreword by Noam Chomsky. Academic Press, 2013. 300 p.
15. Seikel J. A., Drumright D. G., King D. W. Anatomy & physiology for speech, language, and hearing. Cengage Learning, 2015. 832 p.
16. Павлова Н. В. Доцільність використання звукових нейромодуляцій в практиці ранньої корекції тяжких порушень мовлення у дошкільнят. Збірник наукових праць «Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки)». Кам'янець-Подільський: «ПП Медобори-2006», 2016. Вип. 7. Т.1. С. 302–316.

Інформаційні ресурси

1. Галущенко В.І. Впровадження кінезіотерапевтичних вправ у реабілітаційно-комплексній роботі з дітьми. URL: <http://enpui.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/7823/Galushenko.pdf?sequence=1>
2. ГАМК – спосіб залишатись людиною. URL: <https://uanp.org.ua/gamk-sposib-zalyshatyslyudynoyu/>
3. Нова теорія роботи мозку. URL: <https://uanp.org.ua/nova-teoriya-roboty-mozku/>

4. Правда про те, коли ми відчуваємо біль. URL: <https://uanp.org.ua/pravda-pro-te-koly-myvidchuvayemo-bil/>
5. Про нервову систему. Послідовно та спочатку. Українська асоціація Нейропсихології. URL: <https://uanp.org.ua/pro-nervovu-systemu-poslidovno-ta-spochatku/>
6. Просто повтори ще раз – порушення фонематичного слуху. Українська асоціація Нейропсихології. URL: <https://uanp.org.ua/prosto-povtori-shhe-raz-porushennya-fonematchnogo-sluhu/>
7. Просто про складне: функції нервової системи та концепція аллостазу. Українська асоціація Нейропсихології. URL: <https://uanp.org.ua/prosto-pro-skladne-funktsi-ns-ta-kontseptsiya-allostazu/>
8. Словник нейроспеціаліста. Українська асоціація Нейропсихології. URL: <https://uanp.org.ua/slovnynk-nejrospetsialista/>
9. What is a neuropsychologist and neuropsychological testing. URL: <http://www.associatesinneuropsychology.com/what-is-neuropsychologist-and-neuropsychologicaltesting>
10. Gupta S. What Is a Learning Disability? Kids' Mental Health. 2022. URL: <https://www.verywellmind.com/learning-disabilities-types-causes-symptoms-and-treatment-6386232>

Ресурси для неформальної та інформальної освіти

1. «Клінічна нейропсихологія: дитяча та доросла» Дистанційний курс. URL: <https://online.neuropsychology.com.ua/>
2. «Комплексна нейропсихологічна допомога дітям». URL: <https://training.academy/en/offer/konferenciya-kompleksna-neiropsixologicna-dopomoga-dityam>
3. Нейропсихологія 24. URL: <https://training.academy/uk/offer/top-10-videozapisiv-neiropsixologiya>
4. Онлайн-курс ED-ERA «Онлайн-курс для вчителів початкової школи» Модуль 5 «Нейропсихологія» (з подальшим розробленням проєкту). URL: <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:MON-EDERA-OSVITORIA+ST101+st101/about>

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Оцінювання результатів самоосвіти

За наявності сертифікату (свідоцтва, програми тощо) про проходження онлайн-курсу, тренінгу, вебінару, курсу підвищення кваліфікації та ін. з тематики (однієї з тем, змістового модуля) навчальної дисципліни залежно від кількості прослуханих годин (здобутих кредитів) здобувачу може бути нараховано до 50 балів. Дотичність тематики, відповідність досягнутих результатів навчання та кількість додаткових балів визначається викладачем. Документи, що підтверджують участь здобувача у відповідних заходах, мають бути подані викладачу до початку сесії.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел. Будь-яка ідея, думка чи речення, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (опитувань, тестових робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у Zoom та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методик проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса:
Гаряча лінія: Тел.

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>